an…
necess…
cogere p…
buerit. …
um aplo. f…
s facer g…

…ngeli

Cont pri… repe… … angelo loco inspirat

O homo ne cedas pestifere suggestionibus dyaboli. q ipe sit … fidas. nam intrando ptho parentes … cep. n … q n … fide dubites. s sensu vel intellectu cophendere … q si cophendere posses. nullatenus esset meritoria. iux … fides no h meritum cui humana ratio pbz experimentum. … memi … fiba sanctorum prm. s. sci pauli ad heb. xj. dicitis. sin … fide im possibile e placere do. et itens 3 q no credit ia iudicatus … bernardi dicitis. fides e pogenia vera uirtutis. et … ec arioz fili. ut pcipiendo fide christi q tamen christi. g fide ra et fide antiquorum fidelium. abraham ysaac. et jacob … da genitum. s. job. raab meretris. et … simile fides aplo … ii no immutabile mirti … atque uginum. … fidez os antiq et moderni placuer. p fide serg p … fidem ambulant. … venenum si … sit nocumento bibit. montes caspij dante alexandro p fide adunati s. et io fides adeo multo benedicta. pptea iuuentute debes resistere diabolo. et firmiter credere oia mandata eccie. q sca ecca ordinare no pt q a spu sco regat. si. q cito infirmus senserit se temptari q fidem. cogitet pmo q necia e fides. q sine ea nullus salua pt. secundo cogitet q utilis e. q pt oia dicente dno. oia possibilia sunt credenti. et item … orantes petitis credite q accipietis. et s infirmus … facile dicere … fz. gre et bone … simbolum fidei … agonizante alta uoce dicat plures q repetat. ii p hoc infirmus ad fidei confortaz

1

1

Alc. 71

LIVRARIA DE ALCOBACA

2

q c q spe at
timq dolo bq
biaendo q
inducat dns
sue acupto
uestas qp

pecca tua
ita u dre posss

u ueraz meaz. etat quo d pcepta tui gessg os. na dni
sz oia no dilexisti. hoibq iniuriaz itulisti. // tn bn scis
q nllg ñ baianit madata d q dd dr. qinis
ad u ñ sua madata. s suyoc. auare. luxiose. gu
lose. irade inuidiose. acadiose uixisti. attam pdicaui au
disti. q ppr uniu pcciz motale. ho pt damna. insup
bn opa mie no impleti. que ds pcipue inqz in exmo
die u ipeniz testat dns. his q asinistris. q fre in isz
et nu. na esuriui // no dedisti m maducare. sitiui // no
dedisti m potu // q. // io Jacobq dr. iudiu sn mia s
et illi. q sn mia c. / sn sz tuaz. uides et/ qp plures hoies
nocte// die i lege di uigilantissie laborantes. q tn nlla
seq de salute sua psuone audent. q nllg scit an odio ut
amore digq c. // ergo t nlla spes salutis relinqt. p ista
// sulia. inducit hoiez in despatone que sz oia mala c mi
tada. q maz dei offendat. que so nos saluat. teste ppha
mie d q no qsumpti sumq. // aug dr. unigqsp porq i
pecto si de ucia iua despauit maz fudityq pdit. ut. n.
st dni offendit qp despato. /

boa inspiro agli q despatoez.

qqp despes.

Contra scdaz temptacoez diabli dat angly boaz inspiroez
dns. O qre despes hor h. cui tot latrocinia furta // hoi
cidia ppetsses. qt st maris gutte // arene. et si solg totig

F. 66v

mundi peccata commisisses. et si de cetero numquam per penitentiam egisses nec
ea confessus fuisses. nec etiam modo facultatem confitendi ea haberes.
nullomodo desperare non debes. quia in tali casu sufficit contritio in-
terior. teste propheta. cor contritum et humiliatum deus non despicies. Ezechiel
ait. quacumque hora ingemuerit peccator salvus erit. unde bernardus ait
maior est dei pietas quam quevis iniquitas. et augustinus [illegible]
fieri quod non peccare [illegible] ita ut etiam constaret quod de numero damnan-
dorum esses. nec tunc adhuc desperare non debes. eo quod per desperationem
nil aliud agitur nisi quod per eam prius deus [illegible] magis offenditur et
alia peccata fortius aggravantur. pena quoque eterna usque in infi-
nitum augmentatur. Christus etiam pro peccatoribus crucifixus est non pro
iustis sicut ipsemet protestatur dominus. non veni vocare iustos sed
peccatores. Exemplum habes in petro christum negante. paulo
ecclesiam persequente. matheo et zacheo publicanis. maria mag-
dalena peccatrice. muliere in adulterio deprehensa. in la-
trone iuxta christum in cruce pendente. maria egipciaca etc.
Ideo quam cito infirmus sentit se temptari per desperationem. cogitet quod ipsa
est peior et damnabilior omnibus peccatis. et quod numquam debet admit-
ti propter quecumque peccata. nam ut dicit augustinus. plus peccavit iudas
desperando quam iudei crucifigendo christum. Ideo cogitet quam utilis et ne-
cessaria est spes. quia secundum crisostomum. spes est salutis nostre ancho-
ra. vite nostre fundamentum. dux itineris quo itur ad celum
et ideo numquam est relinquenda propter quecumque peccata.

impatientia
temptatio diaboli de desperatione.

contra temptationem [illegible] patientie [illegible]

Tertio diabolus temptat hominem infirmum per impatientiam que oritur ex
magna infirmitate. dicens. quomodo tu pateris istum dolorem gravissimum
qui est intollerabilis omni creature et tibi penitus inutilis nec etiam tuis exi-
gentibus demeritis. dolorem tantum iure debet causari. nam semper
est in penis [illegible] et in temptato facta. et quod multum gravat multos
et gravat. quod quandoque fieri nemo dubitat. licet in aliis omnis gratia
maxime propter bona relinquenda tua morte nimis desiderat. [illegible]

de corpe exitura vix p unius diei spatium p(er) or substantia rel(iqu)ia cor(poris) tu(n)c hospitam noluit. (et)c. (et) similiter ad impaciam q(ue) e(st) (contra) caritate(m) q(ua) recte d(eu)m dilige(re) (et) oia n(on) n(ititur) diabolus ho(m)i(ne)z duce(re) ut s(e) uitam sua(m) p(er)dat. n(am) q(uod) mortis maxi(mus) dolor cor(dis) accid(it) his (pre)cipue q(ui) no(n) mo(rte) n(atur)ali q(ue) ra(ti)o e(st) (et) dat experiencia ma(n)ifesta. s(ed) (con)tingit ex accit(ibus) puta feb(ri) ul aposte mate ul alia infirmitate g(ra)ui (et) afflictiua atq(ue) longa dis soluunt(ur). q(ue) q(ui)dem infirmitas. plerisq(ue) (et) p(re)cipue ad morte(m) indis positos (et) inuite mo(ri)entes. adeo redd(it) impacientes. atq(ue) nimia res ul plexos q(ui) ex nimio dolore (et) impatia amentes atq(ue) insensati uideat(ur). (et) sepe uisu (est) i(n) multis. ex q(uo) u(ide)t (con)stat q(uod) ta les uteq(ue) in uia deficiant caritate teste. Ieronimo q(ui) ait si q(ui)s q(ui) dolore egritudine(m) ul morte patit(ur) seu accip(it) sig(nu)m (est) q(uod) sufficient(er) d(eu)m no(n) dilig(it). (et) paulus ait. caritas paciens benigna (est).

bona inspiro agit de patia

Sic captiat(ur) labo(r)es amisi.

ad

Contra t(er)ciam temptatoez diaboli do(mi)n(u)s agit bona(m) inspiroez d(omi)n(u)s O ho(mo) autem ab impatia aim tuu(m) p(er) quia dea o(mn)ia suis mortifer(is) instigacionibus. n(on) a(ia)m q(uod) anc tue deterrituz (con)trit. na(m) p(er) impatiam (et) nimi(um) aia p(er)ditur sic p(er) patiaz pos side(tur). teste gg(regorio) q(ui) ait reg(nu)m celo(rum) nullus murmurans accipit. te ig(itur) infirmitatis q(ue) respectu mito(rum) tuo(rum) leuis (est) no(n) tedeat q(ui) ipa an morte sit q(ue) q(ue)da(m) purgatoriu(m) q(uo)d tollerat(ur) ul opp(ositu)m . uidel(icet) pacient(er) (et) libent(er) q(uia) egritudine q(uo)d no(n) sol(u)m egritudine op(us) (est) i(n) his q(ue) s(unt) ad (con)solacioez. s(ed) e(ti)a(m) i(n) his q(ue) s(unt) ad afflictionez q(ui) ut gg(regorius) ait misericordit(er) d(eu)s tempale adhibz seueritate(m) ne et(er)naz inferat ultionez. (et) aug(ustinus) d(omi)ne h(ic) ure h(ic) seca ut i(n) et(er)nu(m) m(ihi) p(ar)cas. nulle (er)go tribulationes te p(er)ter(re)ant (et) ob(stet)tu(m) nolle te relinquere ondit (in)iux(ta) illo(d). aug(ustini). mala q(ue) nos h(ic) p(re)munt ad d(eu)m nos ire (com)pellunt. no(n) ig(itur) aie sa(lutem) approbat(ur) (et) carnis beneplacitis s(ed) po(tius) et(er)na dampnato (in)iux(ta) illo(d) aug(ustini). sig(nu)m manifeste da(m)nationis (est) sua bene placita assequi (et) amodo diligi (et) it(e)m. minu(s) (est) q(uod) oibus inet(er)nu(m) dampnandis lapides no(n) (con)sequit(ur) in solatiu(m). s(ed) mag(is) mi(seria)

est quod omnibus in eternum salvandis omnes lapides non sequuntur in pictura. repelle ergo a te impatientiam tamquam pestem virulentam. Et assume patientiam scutum fortissimum. quod omnes inimici anime facile superat. Et respice christum patientissimum qui omnes se eos usque ad mortem. Si quando infirmus senserit se temptari per impatientiam consideret primo quod necessaria est patientia quia ipsum ingratiando et perturbando addo auxiliat. quod dicit dominus. super quem requiescit spiritus meus nisi super quietum et humilem corde. Secundo consideret quod patientia est sollicite servanda. pro quod est necessaria. unde paulus patientia enim vobis necessaria et dominus. nonne oportuit pati christum et ita intrare in gloriam suam. et gregorius nunquam servare concordia nisi per impatientiam vitatur. Secundo quod est utilis. unde dominus in patientia vestra possidebitis animas vestras. et gregorius. melior enim est adversa tolerare quam bonis operationibus insudare. Idem. tamen fero. martires esse possimus si patientiam in animo veraciter servamus. et salomon. melior est patiens viro forti. et qui dominatur animo suo expugnatore urbium.

temptatio diaboli de vana gloria.

Quarto diabolus temptat hominem infirmum per sui ipsius complacentiam que est superbia superat per quam devotis et religiosis atque perfectis maxime intentus. quando non. hominem ad declinandum a fide aut in desperationem aut ad impatientiam non potest inducere. tunc aggreditur eum per sui ipsius complacentiam tales in eum iaculatur cogitationes. O quam firmus es in fide quam fortis in spe. et quam constanter patiens in tua infirmitate. O quam multa bona operatus es. maxime gloriari debes. quod non es sicut ceteri qui infinita mala perpetravit. et tu solo gratum ad celestia regna pervenit. ideo regnum celorum tibi iure negari non potest. quod legitime certasti. accipe ergo coronam tibi paratam et sedem excellentiorem pre ceteris obtinebis. Per ista et similia diabolus instantissime laborat hominem inducere ad spiritualem superbiam. sive ad sui ipsius complacentiam. pro quo non est quod ista superbia multum est vitanda pro eo quod per eam homo efficitur filius diaboli. nam per solam superbiam de angelo factus est diabolus. Ergo quod per ipsam homo videtur committere blasphemiam. per hoc quod bonum quod a deo habet a se putat habere. tertio quod tanta possit esse sua complacentia quod per hanc damnaretur. unde gregorius. Reminiscendo quis boni quod gessit dum se apud se erigit. apud actorem humilitatis cadit. et augustinus homo sibi se iustifica

n es firmus in fide.
in patientia perseveras(?)
esti.
gloriari.
exaltare ipsum
corona imm[illegible]

uerit // de iusticia sua presumpserit cadit

Sis humilis. superbos punio. uitus sum.

Bona inspiratio angeli contra uanam gloriam

Contra quartam temptationem dyaboli dat angelus bonam inspirationem dicens
nimis tu superbis altendendi tibi ipsi gratiarum in fide spe // caritate quam
tu solo deo attribuenda contra tu non bonis ante habeas. deo dicente. sine me non po
testis facere // alibi scriptum est. noli te arroges noli te iactes noli te inso
lenter extollas. non de te presumas. non boni tibi attribuas. // deus autem qui se

Exaltat humiliatur. humiliat exaltabitur // item iiij. nisi efficiamini sicut paruulus iste non intrabitis
in regnum celorum // humilia ergo te // exaltaberis dicente deo. qui se humiliat exal
tabitur // augustinus. si te humilias deus descendit ad te si te exaltas deus re
cedit a te. audi ergo uirtutem tuam a superbia. quia lucifer quondam angelorum
pulcherrimus factus est dyabolorum deformissimus // de alto celo // proiectus ad infer
num profunda qui et fuit causa omnium peccatorum. unde bernardus. initium
omnis peccati // causa totius perditionis est superbia. Item. tolle hoc uicium // et sine
labore omnia uicia resecantur. unde singulare nomen. quod quicumque mortalis
senserit se temptari per superbiam debet primo cogitare quod superbia tantum deo di
splicuit quod sola ipsius occasione nobilissima creatura // scilicet lucifer cum omnibus
sibi adherentibus de celis relegatum in eternum dampnando // sic ex tali consi
deratione se humiliat atque deprimat sua recogitando peccata quod ipse merito
cum odio non amore dignus sit. item debet precipue capere exemplum a sancto anthonio
cui dyabolus dixit. O anthoni tu me uicisti. quia cum uolo te exaltare tu
te deprimis. quia te uolo deprimere tu te erigis. Secundo debet cogitare quod humili
tas tantum deo placuit quod precipue ipsius occasione gloriosa uirgo mater domini gra
tia // super choros angelorum exaltata est.

Temptatio dyaboli de auaricia.

Prouideas animas. Inmite de thesauro. Quinta temptatio dyaboli est auaricia magis secularis // carnalis in[?] festas
quae est nimia occupatio temporalium atque exteriorum rerum // circa uxorem //
amicos carnales seu corporales diuitias. atque alia quae magis in uita
sua dilexerunt pro quo dyabolus maxime uexat hominem in fine dicens. O miser
homo tu iam relinquis omnia temporalia quae solicitudinibus // laboribus maximis congre
gata et // parentes consanguineos amicos carissimos // omnia alia huius
modi desiderabilia que te societati adhuc inter et magnum forum
placitum ipsis quoque magis bonum occasio. hec // similia dyabolus homini exprimis de

auaricia presentat ut sic per amorem et cupiditatem terrenorum auertat
ab amore dei et propria salute. Vnde signatur notandum quod maxime cauendum
est ne cuiusque monitu amici corporalis uxoris liberorum diuiciarum et alia temporalia
ad memoriam reducatur. Nam in conuentu isto mirum quam spiritualis sanitas
consistit cum requirat quod alias maxime periculosum esset. Quia licet ab his qui ipse
et salutis sunt quibus tamen maxime omnibus viribus interioribus et exterioribus intendere
deberet reuocaretur ad ista misera temporalia et carnalia. Tamen quia maxima
sollicitudine amouenda et mox remouenda in quibus etiam tamen occupari est
valde periculosum.

Bona inspiratio angeli contra auariciam.

no hic marg / Fidos annis / ad faciaz

Contra vero temptationem diaboli dat angelus bonam inspirationem dicens. O homo claude
aures tuas a mortiferis suggestionibus diaboli quibus te nititur a sanctis
conatibus et omnia temporalia totaliter postpone quorum memoria unicum est salutis
contra impedimentum. Sed magnum impedimentum memorans verborum domini ad eos qui istis
adherent. Nam qui renunciauerit omnibus que possidet non potest meus esse discipulus
et iterum. Si quis venit ad me et non odit patrem suum et matrem et uxorem
et filios et fratres et sorores, adhuc et animam suam, non potest meus esse disci-
pulus. Item ad eos qui istis renunciat dicit et omnis qui reliquerit domum vel fratres vel
sorores aut patrem aut matrem aut uxorem aut filios aut agros propter
nomen meum centuplum accipiet et vitam eternam possidebit. Memento etiam paupertatis
christi in cruce pro te pendentis, matrem dilectissimam et discipulos
carissimos propter tuam salutem spontanee relinquentis. Quidam etiam quod tot
[illegible] in isto contemptu regnum temporale secum sunt cum
dicit illis. Venite benedicti patris mei possidete regnum paratum vobis ab origine mundi.
Imprime ergo ista tue menti omnia transitoria tanquam venena citius pericula repel-
lendo. Considera ad nouitatem paupertatis integre viuere et sic regnum celorum ex
promisso tibi dabitur dicente domino. Beati pauperes spiritu quoniam ipsorum est regnum celorum et
tecum tot dona quot diuicias offerrem temptationes plenas committe totam tuam
fiduciam in eum fundens. Nam quando interius sentit se temptari per
auariciam seu amorem terrenorum quidem primo quod amor terrenorum a
deo separat quia dei amore secundum testem Gregorium qui ait tanto quis a superno
amore disiungitur quanto hic inferius delectatur in carnis. Secundo quidem quod vero

hintaria paupertas hoiez beatificat 7 ad celu ducit vnde dominus
beati pauperes spiritu qm ipoz e regnu celoz.

fiòt glinnoz.
tiaz amitig.
ghili fug.
spes nb nlla.
ben infamio.

Si agonizans loq 7 usu ronis hēt poterit fundat orones ad dm
pmo invocando ꝗ ipz ꝑ inefablez miaz suaz 7 virtute passio
nis sue suscipe dignet. Scdo diligenter invocz gliosa virgz maz
ꝑ sua mediatce. deīn oēs anglos. 7 pcipue angl̄z ꝑ sua custo
dia deputat. deīn aplos. martires. ɋfessores. atq virgīns. specialis
tn illos. q̄s ut q̄s pg sang i ueneratone hūit 7 dilex q̄z yma
gines q imagine cetifixi 7 bte virgis m ei pseutet. Fte dicat
t ihu ihu. dirupisti dne uincla mea t sacrificabo hostiaz laudy. na
iste uis ſm cassiodoz tante ē oz ee uirtutis ꝗ peccata hoiz dimit
tat, si in fie va ɋfessione dicat. Ft dicat t h uerba ut similia
q in suma. bto aug ascribunt. pax dni nri ihu xpi 7 virtus passionis
eius 7 sigm scte crucis 7 integtas btissime virginis marie 7 bndictio omi
scoz ac scaz custodia angloz 7 ꝗ nō suffgia omi electoz
sit int me 7 oēs inimicos meos uisibles 7 inuisibles. in hac
hora mortis mee. amen. ultio dicat. In manus tuas dne cmdo spm
meu. Si at infirmus nō sciat orones dre. dicat alqs de astu
tibg alta uoce cora eo oroes ut bistorias deuotas in qbg prem
sane delectabat. Ipe uo or3 corde 7 desidio ꝗ sēt. 7 pt. vm. n ey
qto sal hois in fie ɋsistat. sollicite cōc dz uqlq ꝗ s de socio
ut amico. deuoto. fideli. 7 idoneo. puideat q ei in ex̄mis fidelr assi
stat ad fidi ɋstatia. paciaz. deuotioez. ɋfidentia 7 pseuantiaz. ipz
incitando. aīando. ac in agoia. oroes deuotas ꝑ eo fidelr fundo
Sz heu pauci st q in mortz pximis suis fidelr assistunt. inro
gando. monedo 7 ꝑ ipis orando. pcrim q ipi morientes nō dū
mori uelint 7 sic aīe morientiu sepe mirabilr piclitantur.